

Sygn. akt I ACa 605/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marek Boniecki
Sędziowie:	SSA Sławomir Jamróg (spr.) SSO del. Wojciech Żukowski
Protokolant:	sekr. sądowy Marta Matys

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2019 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) w B. i Banku(...) w P.

przeciwko Zarządcy Spółki (...)Sp. z o.o. w Restrukturyzacji w T. R. K. oraz przeciwko A. G. (1) i A. G. (2)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego Zarządcy Spółki (...)Sp. z o.o. w Restrukturyzacji w T. R. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 25 stycznia 2018 r. sygn. akt I C 852/17

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od Zarządcy Spółki (...) Sp. z o.o. w Restrukturyzacji w T. R. K. na rzecz każdego z powodów kwoty po 8.100 zł (osiem tysięcy sto złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSA Sławomir Jamróg SSA Marek Boniecki SSO Wojciech Żukowski

Sygn. akt I ACa 605/18

UZASADNIENIE

Bank(...) w B., jako Bank inicjujący, działając w imieniu własnym, jak również w imieniu Banku (...) w P. wniósł o zasądzenie solidarnie od Zarządcy Spółki (...)Sp. z o.o. w restrukturyzacji, a także A. G. (1) i A. G. (2) na rzecz Banku (...) w B. kwoty 318504,02zł a na rzecz Banku (...)w P. kwoty 1208310,35zł tj łącznie 1.426.814.37 zł z odsetkami umownymi w wysokości 4-krotności kredytu lombardowego od dnia 25 listopada 2016r. (nie wyższe niż odsetki maksymalne ze opóźnienie).

W uzasadnieniu wskazała, że Bank (...) w B. jako Bank inicjujący, na podstawie umowy o kredyt inwestycyjny nr (...) z dnia 30 kwietnia 2010 roku udzielił spółce (...) Sp. z o.o. w restrukturyzacji kredytu w kwocie 1.920.000, 00

zł z terminem płatności do dnia 15 kwietnia 2020 roku. Poręczycielami wskazanego kredytu były pozwane: A. G. (1) oraz A. G. (2). Ponieważ Spółka (...) nie spłacała zaciągniętego zadłużenia, Bank (...) B., jako Bank inicjujący wielokrotnie pisemnie wzywał Spółkę (...) do uregulowania zaległości w spłaceniu pobranego kredytu inwestycyjnego. Z uwagi na nieterminowe spłacanie przez Spółkę (...) rat wynikających z zaciągniętego kredytu inwestycyjnego, w dniu 19 kwietnia 2012 roku pomiędzy Bankiem (...) w B., a Spółką (...) została podpisana ugoda nr(...) w sprawie restrukturyzacji zadłużenia z tytułu umowy o kredyt inwestycyjny nr (...) z dnia 30 kwietnia 2010 roku. Ponieważ pozwana Spółka w dalszym ciągu nie uregulowała zadłużenia w sposób i w terminach przewidzianych w umowie o kredyt inwestycyjny z dnia 30 kwietnia 2010 roku, a następnie w zawartej w dniu 19 kwietnia 2012 roku ugodzie w sprawie restrukturyzacji tego kredytu, Bank(...)w B. wypowiedział Spółce (...) umowę kredytową z dnia 30 kwietnia 2010 roku oraz ugodę w sprawie restrukturyzacji kredytu z dnia 19 kwietnia 2012 roku wzywając jednocześnie Spółkę (...) do uregulowania całości zobowiązania. Pomimo upływu terminu wskazanego w wezwaniu pozwana Spółka nie dokonała wpłaty na poczet zobowiązania.

Sąd Okręgowy wT. nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym w dniu 18 kwietnia 2018 roku zasądził solidarnie od: Zarządcy Spółki(...) sp. z o.o. w restrukturyzacji z siedzibą w T., A. G. (1) i A. G. (2)

- na rzecz Banku(...) w B. kwotę 318 504,02 zł z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy lombardowej, lecz nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie, liczonymi od dnia 25 listopada 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 3 982 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu oraz

- na rzecz Banku(...) w P. kwotę 1 108 310,35 zł z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy lombardowej, lecz nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie, liczonymi od dnia 25 listopada 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 13 854 złotych (trzynaście tysięcy osiemset pięćdziesiąt cztery złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wnieśli w tymże terminie zarzuty.

Od tego nakazu zapłaty strona pozwana tj. Zarządca(...)sp. z.o.o. w T. oraz pozwani A. G. (1) i A. G. (2) wnieśli zarzuty. Pozwani wskazali, że roszczenie jest bezzasadne z uwagi na brak skutecznego wypowiedzenia umowy kredytowej. Pozwani zarzucili, że Bank (...) w B. wskutek braku pełnomocnictwa do składania oświadczeń materialno – prawnych względem osoby prawnej nie był umocowany do złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu względem pozwanej Spółki (...) Sp. z.o.o. w T.. W konsekwencji w ocenie pozwanych oświadczenie Banku (...)w B. dokonane bez umocowania w imieniu Banku(...) w P. jest nieważne, co powoduje że roszczenie Banku(...) w P. nie jest wymagalne zgodnie z §2 ust. 2 ugody z dnia 19 kwietnia 2012 roku i tym samym nie uprawnia do realizacji zabezpieczeń zgodnie z §17 ust. 1 tejże ugody, w tym w szczególności płatności żądanej w pozwie, tj. całego zadłużenia wraz z przystąpieniem do realizacji zabezpieczeń.

W zakresie roszczenia Banku (...)w B. pozwani wskazali, że roszczenie to jest bezzasadne z uwagi na brak należytego umocowania Banku(...) w B. przy zawieraniu ugody w dniu 19 kwietnia 2012 roku. Odnosząc się do tego zarzutu pozwani zaznaczyli, że w treści ugody widnieje podpis złożony przez prezesa zarządu oraz osobę używającą pieczęci „Inspektor”, nie zaś pełnomocnik, co powoduje brak należytego umocowania zgodnie art. 14 ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszeniu się i bankach zrzeszających. W efekcie Bank(...) w B. nie był uprawniony do wypowiedzenia ugody z dnia 19 kwietnia 2012 roku, która nie została zawarta.

Wyrokiem z dnia 25 stycznia 2018r., sygn. akt I C 852/17 Sąd Okręgowy w Tarnowie uchylił nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym dnia 18 kwietnia 2017 roku sygn. akt(...) w zakresie dotyczącym kosztów postępowania, a w pozostałej części nakaz zapłaty utrzymał w mocy (pkt I), kosztami postępowania, od których pozwani byli zwolnieni obciążył Skarb Państwa (pkt II)solidarnie od pozwanych tj. : Zarządcy Spółki(...) Sp. z o.o. w restrukturyzacji R. K., A. G. (1) i A. G. (2) na rzecz powoda Banku (...)w B. kwotę 10.817,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt III), zasądził solidarnie od pozwanych Zarządcy Spółki (...) Sp. z o.o. w restrukturyzacji R. K., A. G. (1) i A. G. (2) na rzecz powoda Banku (...) w P. kwotę 10.817,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt IV).

Podstawę tego rozstrzygnięcia był następujący stan faktyczny:

W dniu 29 kwietnia 2010 roku w B. pomiędzy Bankiem (...) w B. (Bankiem inicjującym) oraz Bankiem (...) w P. (Bankiem uczestniczącym) została zawarta umowa konsorcjum bankowego oznaczona numerem (...). Celem zawartej umowy było wspólne udzielenie przez wyżej wymienione Banki kredytu w kwocie 1.920.000,00 zł na okres od dnia 30 kwietnia 2010 roku do dnia 15 kwietnia 2020 roku na sfinansowanie zakupu nieruchomości położonej w B., przy ul. (...) dla kredytobiorcy, tj. (...) Sp. z o.o., wpisanym do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS (...), NIP (...) oraz numerem REGON (...). Na udzielenie tegoż kredytu Bank (...) w B. będący bankiem inicjującym jako swój udział zadeklarował kwotę 420.000,00zł, odpowiadającej 21,88 % ogólnej kwoty kredytu, natomiast Bank (...) w P. będący jednocześnie bankiem uczestniczącym w konsorcjum zadeklarował udział w kwocie 1.500.000,00 zł, co stanowiło 78.12% ogólnej kwoty kredytu (§ 3). W treści wskazanej umowy konsorcjum bankowego strony uzgodniły, że interesy stron tejże umowy, jako wspólnego wierzyciela reprezentować będzie Bank inicjujący.

Zgodnie z §4 umowy konsorcjum bankowego Bank (...)w B. po uzgodnieniu z Bankiem uczestniczącym, tj. z Bankiem (...) w P. warunków kredytowania, był uprawniony i zobowiązany do reprezentowania stron umowy w celu jej realizowania zgodnie ze zwyczajowo przyjętą starannością i solidnością bankową, a w szczególności do zawarcia z kredytobiorcą umowy kredytu i umów zabezpieczenia tego kredytu oraz do reprezentowania interesów banków, jako wspólnego wierzyciela. Z kolei stosownie do §16 ust. 1 umowy konsorcjum bankowego, w sytuacji nie wywiązywania się kredytobiorcy ze zobowiązań umownych lub w sytuacji zagrożenia jego zdolności kredytowej, Bank inicjujący miał podjąć działania zmierzające od renegocjacji umowy kredytu, zmierzające do zawieszenia lub wypowiedzenia umowy kredytu, jak również windykacyjne oraz egzekucyjne i inne zależne od potrzeby i aktualnej sytuacji kredytobiorcy, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Banku inicjującym, przy czym strony zastrzegły, że jeżeli zostaną stwierdzone wskazane powyżej okoliczności, a Bank inicjujący nie podejmie żadnych działań, to w tej sytuacji Bank uczestniczący ma prawo zażądać wypowiedzenia umowy kredytu przez Bank inicjujący.

Po stwierdzeniu zagrożenia spłaty kredytu, Bank inicjujący miał obowiązek niezwłocznie dokonać wypowiedzenia pozostałej do spłaty części kredytu lub dokonać innych czynności uzgodnionych między Bankiem inicjującym a Bankiem uczestniczącym, pod rygorem odpowiedzialności odszkodowawczej (§16 ust 2).

Strony ustaliły nadto, że postępowanie windykacyjne prowadzi Bank inicjujący, tj. Bank (...)w B., a wszelkie działania z wyjątkiem postępowania upominawczego prowadzone będą za pisemną zgodą Banku uczestniczącego, czyli Banku (...)w P. (§18).

W dniu 30 kwietnia 2010 roku pomiędzy Bankiem (...) w B., działającym na podstawie pełnomocnictwa wynikającego z zawartej w dniu 29 kwietnia 2010 roku umowy konsorcjum bankowego, a pozwaną spółką (...) Sp. z o.o., zwanym kredytobiorcą została zawarta umowa o kredyt inwestycyjny oznaczona numerem (...). Na mocy tej umowy, Bank inicjujący udzielił pozwanej spółce na jej wniosek, złożony w dniu 09 kwietnia 2010 roku kredyt na działalność inwestycyjną w kwocie 1.920.000,00 zł na okres od dnia 30 kwietnia 2010 roku do dnia 15 kwietnia 2020 roku. Pozwana spółka oświadczyła, że środki uzyskane z udzielonego kredytu inwestycyjnego wykorzysta wyłącznie na zakup nieruchomości w B., przy ul. (...). Prawne zabezpieczenie spłaty udzielonego kredytu dla każdego Banku uczestniczącego w konsorcjum, a także innych związanych z udzielonym pozwanej spółce kredytem należności, stanowiły dwa weksle własne in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi wystawionymi przez spółkę i poręczonymi przez współników, hipoteka kaucyjna w KW nr (...) oraz cesja praw z polisy ubezpieczeniowej ustanowiona po zakupie i ubezpieczeniu nieruchomości.

W związku z faktem, iż Spółka (...) miała problemy z terminową spłatą kredytu, na wniosek Spółki w dniu 19 kwietnia 2012 roku pomiędzy Bankiem(...) w B., działającym zarówno imieniem własnym, jak i w imieniu Banku (...) w P. na podstawie pełnomocnictwa wynikającego w umowy konsorcjum, reprezentowanym przez Prezesa Zarządu Banku(...) w B. L. P. oraz przez pełnomocnika tego Banku w osobie B. Z. , a pozwaną spółką (...) Sp. z o.o. doszło do zawarcia ugody nr(...) w sprawie restrukturyzacji zadłużenia z tytułu umowy o kredyt inwestycyjny oznaczonej nr (...), zawartej w dniu 30 kwietnia 2010 roku. Reprezentacja Banku(...)w B. była zgodna z wpisem w KRS, zgodnie z którym oświadczenie woli w imieniu Banku (...) w B. składają dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i pełnomocnik lub dwóch pełnomocników. Na mocy tej ugody strony uzgodniły, że łączne zadłużenie Spółki (...) z o.o. z

tytułu kredytu udzielonego na podstawie umowy z dnia 30 kwietnia 2010 roku na dzień zawarcia ugody wynosi łącznie 1.873.615,40 zł, w tym zadłużenie pozwanej spółki wobec Banku(...) w P. wynosiło kwotę 1.398.986,00 zł stanowiąca kapitał oraz odsetki w wysokości 59.775,29 zł; natomiast zadłużenie pozwanych względem Banku(...) w B. wynosiło 397.866, 00 zł kapitału i 16.988,11 zł z tytułu odsetek. W przypadku braku dotrzymania warunków powyższej ugody, Bank zastrzegł sobie prawo do wypowiedzenia tejże ugody, co równocześnie oznaczać będzie, iż pozostałe do spłaty zadłużenie będzie natychmiast wymagalne w całości.

Z uwagi na upływ określonego w ugodzie nr (...)z dnia 19 kwietnia 2012 roku terminu spłat zaległych rat kredytu inwestycyjnego w wysokości 41 352,07 zł, zaległych odsetek w kwocie 207,90 zł, a także bieżących odsetek w wysokości 2.164,62 zł, a w konsekwencji - opóźnienie w spłacie zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu Bank (...) w B., jako Bank inicjujący wezwaniem z dnia 31 marca 2016 roku wyznaczył pozwanej spółce (...) Sp. z o.o. jako kredytobiorcy 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania do uregulowania zaległości. Jednocześnie tenże Bank poinformował pozwaną spółkę o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania wniosku o restrukturyzację zadłużenia w przypadku nie uregulowania wymagalnych zobowiązań z tytułu zawartej pomiędzy stronami umowy kredytowej z dnia 30 kwietnia 2010 roku oraz ugody z dnia 19 kwietnia 2012 roku oraz w razie niezłożenia w powyżej wyznaczonym 14-dniowym terminie wniosku o restrukturyzację kredytu lub w przypadku negatywnego rozpatrzenia przez bank wniosku o restrukturyzację, Bank inicjujący dokona wypowiedzenia przedmiotowej umowy kredytowej. Powyższe pismo zostało skutecznie doręczone pozwanej spółce w dniu 18 kwietnia 2016 roku oraz pozwanej A. G. (1) w dniu 04 kwietnia 2016 roku. Z kolei pozwanej A. G. (2) zostało doręczone poprzez podwójne awizowanie.

W dniu 07 czerwca 2016 roku, w odpowiedzi na wezwanie Banku inicjującego tj. Banku(...)w B., pozwana spółka wystąpiła z kolejnym wnioskiem o restrukturyzację kredytu. Pismem z dnia 22 czerwca 2016 roku w odpowiedzi na złożony wniosek, wierzyciel tj. Bank(...) w B. jako bank inicjujący oraz Bank(...) w P. jako bank uczestniczący nie uwzględnili wniosku dłużnika uznając wniosek za bezzasadny.

Zgodnie z postanowieniami umowy konsorcjum bankowego nr (...) zawartej między Bankami w dniu 29 kwietnia 2010 roku, Bank inicjujący (Bank (...)w B.) uprawniony i zobowiązany jest do reprezentowania interesów Banków jako wspólnego wierzyciela, przy czym wszystkie działania w postępowaniu windykacyjnym miały być podejmowane za pisemną zgodą Banku uczestniczącego. W związku z koniecznością wszczęcia postępowania windykacyjnego w stosunku do kredytobiorcy – (...) Sp. z o.o. oraz poręczycieli A. G. (2) oraz A. G. (1) - Bank (...)w B. zawarł w dniu 31 sierpnia 2016 roku z Bankiem (...) w P. porozumienie, na mocy którego zgodnie postanowili wszcząć postępowanie sądowe przeciwko wymienionym dłużnikom solidarnym odnośnie zobowiązań kredytobiorcy wynikających z ugody nr(...) z dnia 19 kwietnia 2012 roku w sprawie restrukturyzacji zadłużenia z tytułu umowy kredytowej nr (...) z dnia 30 kwietnia 2010 roku. W treści tego porozumienia Banki uzgodniły, że wypełnią weksle in blanco, zgodnie z deklaracjami wekslowymi oraz że postępowanie egzekucyjne prowadzone będzie przez Bank inicjujący, w oparciu o pełnomocnictwo udzielone Bankowi (...) w B. przez Bank (...) w P.. Pełnomocnictwo to, stanowiące załącznik do zawartego porozumienia upoważniało Bank inicjujący, tj. Bank (...)w B. do działania przed wszelkimi właściwymi sądami i organami w sprawach związanych z egzekucją roszczeń wynikających z ugody w sprawie restrukturyzacji nr (...) z dnia 19 kwietnia 2012 roku wraz z jej zabezpieczeniami, a w szczególności do wszczęcia i prowadzenia postępowania sądowego przeciwko spółce (...), A. G. (1) i A. G. (2) oraz postępowania egzekucyjnego.

Z powodu nieterminowej spłaty kredytu przez Spółkę (...) Sp. z o.o., Bank (...) w B. pismem z dnia 31 sierpnia 2016 roku działając imieniem własnym, jak również w imieniu Banku (...) w P. wypowiedział ugodę o w sprawie restrukturyzacji nr(...)zawartą w dniu 19 kwietnia 2012 roku w sprawie restrukturyzacji zadłużenia z tytułu umowy o kredyt inwestycyjny nr (...) z dnia 30 kwietnia 2010 roku. Zadłużenie z w/w kredytu na dzień 31 sierpnia 2016 roku wynosiło łącznie 1.439.240,90 zł. Pismo to zostało skutecznie doręczone pozwanym: spółce (...) oraz A. G. (1), natomiast w stosunku do pozwanej A. G. (2) doręczenie nastąpiło w trybie zastępczym.

Kolejnym pismem z dnia 09 listopada 2011 roku Bank inicjujący zawiadomił Spółkę (...) Sp. z o.o. o tym, że w dniu 24 listopada 2016 roku zostaną wypelnione weksle z terminem płatności 25 listopad 2016 roku. W przypadku

niezapłacenia sumy wekslowej w terminie 14 dni d daty przedstawienia weksli do zapłaty, Banki wystąpią o wydanie nakazu zapłaty na podstawie wypełnionych weksli.

W dniu 24 listopada 2016 roku Bank (...) w B. wypełnił dwa weksle własne na sumy wekslowe 318.504,02 zł oraz 1.108.310,35 z terminem płatności 25 listopada 2016 roku i wezwał pozwaną Spółkę do uregulowania zobowiązania wekslowego w terminie 14 dni na wskazany rachunek bankowy.

(...) Sp. z o.o. jest w restrukturyzacji i wobec tego stroną pozwaną jest Zarządca Spółki R. K..

Przy tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy odwołał się do treści art. 69 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawa Bankowego i wskazał, że strona powodowa zasadnie dochodzi swojej wierzytelności ze stosunku umownego, zabezpieczonej w ramach stosunku wekslowego. Podstawą wystąpienia z roszczeniem o zapłatę przeciwko pozwanym A. G. (2) oraz A. G. (1) jest też przepis art. 47 prawa wekslowego.

(...) Sp. z o.o. odpowiada za swoje zobowiązania wobec powodów z uwagi na nieterminową spłatę rat kredytu wynikających z zawartych umów. Roszczenie stało się wymagalne. Umocowanie Banku (...) w B. do działania w imieniu Banku (...) w P. będącego członkiem konsorcjum wynikało z §2 tejże umowy, zgodnie z którym interesy stron umowy jako wspólnego wierzyciela reprezentować będzie Bank (...) w B. był uprawniony i zobowiązany do reprezentowania stron umowy w celu jej realizowania zgodnie ze zwyczajowo przyjętą starannością i solidnością bankową, oraz do reprezentowania interesów banków, jako wspólnego wierzyciela. Ponadto, stosownie do treści §16 umowy konsorcjum bankowego, w sytuacji nie wywiązywania się kredytobiorcy ze zobowiązań umownych lub w sytuacji zagrożenia jego zdolności kredytowej, Bank inicjujący, a zatem Bank (...) w B. mógł podejmować działania zmierzające do wypowiedzenia umowy o kredyt, zawartej z pozwaną Spółką (...). Z kolei w §17 tejże umowy strony uzgodniły, że postępowanie windykacyjne prowadzi Bank inicjujący. Bank (...) w B. występował więc w podwójnej roli – we własnym imieniu i jednocześnie jako pełnomocnik drugiego banku – członka konsorcjum, czyli Banku (...) w P..

W treści zawartej w dniu 19 kwietnia 2012 roku ugody w sprawie restrukturyzacji zadłużenia z tytułu umowy o kredyt inwestycyjny nr (...) z dnia 30 kwietnia 2010 roku strony ustaliły, że na dzień 19 kwietnia 2012 roku łączne zadłużenie Spółki (...) z tytułu kredytu inwestycyjnego udzielonego na podstawie umowy o kredyt inwestycyjny nr (...) wynosi 1.873.615,40 zł. Bezspornie ugoda ta w pełni obejmuje zarówno część kapitału, którą pozwana spółka otrzymała od Banku (...) w P., jak również kapitał otrzymany ramach kredytu inwestycyjnego od Banku (...) w B., a zmiany uległy jedynie terminy spłaty rat kredytu inwestycyjnego, z uwagi na niewywiązywanie się kredytobiorcy z umowy kredytowej zawartej w dniu 30 kwietnia 2010 roku. Nie doszło między stronami do zawarcia nowej umowy, a jedynie ugodą w z dnia 19 kwietnia 2012 roku dokonano korekty terminów spłat kredytu zaciągniętego na podstawie umowy o kredyt inwestycyjny zawartej w dniu 30 kwietnia 2010 roku.

Strona powodowa w § 2 pkt 2 ugody zastrzegła że brak dotrzymania warunków ugody powoduje jej wypowiedzenie, co równocześnie oznaczać będzie, iż pozostałe do spłaty zadłużenie będzie natychmiast wymagalne w całości. Pozwana spółka (...) Sp. z o.o. nie dokonała spłaty zadłużenia wynikającego z zawartej umowy kredytowej, w związku z czym pismem z 31 sierpnia 2016 roku Bank (...) w B., działający w imieniu własnym, jak również w imieniu Banku (...) w P., na mocy pełnomocnictwa udzielonego w oparciu o postanowienia umowy konsorcjum bankowego nr (...) z dnia 29 kwietnia 2010 roku oraz porozumienia zawartego między tymi bankami wypowiedział w dniu 30 sierpnia 2016 roku ugodę nr (...) z dnia 19 kwietnia 2012 roku w sprawie restrukturyzacji zadłużenia z tytułu umowy o kredyt inwestycyjny nr (...) z dnia 30 kwietnia 2010 roku, z powodu niedotrzymania przez pozwaną spółkę warunków spłaty zadłużenia i wezwał stronę pozwaną do natychmiastowej spłaty całości wymagalnego zobowiązania, które na dzień 31 sierpnia 2016 roku stanowiło kwotę 1.439.240,90 złotych, a składał się na nią kapitał w wysokości 1.438.768,83 złotych i odsetki w wysokości 472,07 złotych. Jednocześnie Bank (...) w B. pismami z dnia 9 listopada 2016 roku oraz z dnia 24 listopada 2016 roku zawiadomił pozwaną Spółkę o wypełnieniu weksla. Pisma zostały skutecznie doręczone pozwanej Spółce, jak również pozwanym poręczycielom, to jest A. G. (2) oraz A. G. (1). Skoro więc pozwani nie wywiązywali się z ciążącego na nich zobowiązania względem strony powodowej, powodowie mieli prawo dochodzić swoich roszczeń.

Sąd Okręgowy wskazał również, że ugoda zawarta w dniu 19 kwietnia 2012 roku nie stanowiła odnowienia lecz polegała jedynie na restrukturyzacji kredytu, który otrzymała pozwana spółka na mocy umowy o kredyt inwestycyjny nr (...), zawartej z Bankiem (...) w B. i Bankiem(...) w P. w dniu 30 kwietnia 2010 roku. Strona powodowa, jak i Spółka (...) przystępujące do tejże ugody i podpisujące jej treść doskonale wiedziały, że jest to jedynie restrukturyzacja zadłużenia, jakie posiadała spółka (...) z tytułu umowy o kredyt inwestycyjny nr (...) z dnia 30 kwietnia 2010 roku. W ugodzie uzgodniono jedynie zawarte w formie pisemnej nowe warunki spłaty pożyczki, którą na podstawie umowy o kredyt inwestycyjny nr (...) otrzymała spółka (...) od strony powodowej. Strony więc nadal były związane umową o kredyt inwestycyjny nr (...) wedle zasad ustalonych w tej umowie z korektą dotyczącą sposobu spłaty zaciągniętego kredytu inwestycyjnego ustaloną umową o restrukturyzacji kredytu zawartą w dniu 19 kwietnia 2012 roku. Bank (...)w B. zawarł w dniu 31 sierpnia 2016 roku z Bankiem(...) w P. pisemne porozumienie w celu wypowiedzenia pozwanej Spółce ugody nr (...)W efekcie, Bank(...) w B. oraz Bank (...)w P. postanowiły wszcząć postępowanie sądowe przeciwko dłużnikom solidarnym, to jest spółce (...), A. G. (1) i A. G. (2) w celu wyegzekwowania kwot wynikających z umowy kredytowej z dnia 30 kwietnia 2010 roku oraz z ugody nr (...)z dnia 19 kwietnia 2012 roku w sprawie restrukturyzacji zadłużenia z tytułu umowy kredytowej nr (...) z dnia 30 kwietnia 2010 roku. W treści tego porozumienia Banki uzgodniły również, że wypełnią weksle in blanco, zgodnie z deklaracjami wekslowymi, oraz że wszczęcie postępowania egzekucyjnego prowadzone będzie przez Bank inicjujący, w oparciu pełnomocnictwo udzielone Bankowi (...)w B. przez Bank (...) w P.. Bank(...) w B. został umocowany przez Bank(...) w P. do działania w imieniu i na rzecz Bank (...)w P. we wszystkich sprawach związanych z realizacją umowy kredytu zawartej ze Spółką (...) z o.o. w T., w tym także do wypowiedzenia Spółce (...) umowy kredytu oraz ugody oznaczonej nr (...).

Za niezasadny Sąd Okręgowy uznał zarzut strony pozwanej, iż Bank (...)w B. był nieprawidłowo reprezentowany przy zawarciu w dniu 19 kwietnia 2012 roku ugody w sprawie restrukturyzacji zadłużenia z tytułu umowy o kredyt inwestycyjny z dnia 30 kwietnia 2010 roku . Bank (...) w B. reprezentowany był przez Prezesa Zarządu Banku(...) L. P. oraz przez Pełnomocnika w osobie B. Z.. Reprezentacja Banku(...) w B. była zgodna z wpisem w KRS, zgodnie z którym oświadczenie woli w imieniu Banku (...) składają dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i pełnomocnik lub dwóch pełnomocników ustanowionych bezpośrednio przez zarząd. Ponadto B. Z. na mocy Uchwały (...)podjętej w dniu 24 lutego 2006 roku zostało udzielone przez Zarząd Banku (...)w B. pełnomocnictwo do podpisywania umów kredytowych (k.213), a zatem niewątpliwie wbrew stanowisku pozwanych B. Z. miała prawo reprezentować wspólnie z prezesem zarządu Bank (...) w B.. Pod pieczęcią firmową nakreślone są dwa podpisy osób umocowanych do reprezentowania Banku (...) w B. , to jest Prezesa Zarządu L. P., którego reprezentacja jest zgodna z wpisem KRS oraz pełnomocnika B. Z., która została ujawniona w KRS jako pełnomocnik Banku. Dodatkowo B. Z., jako pracownik Banku posługująca się pieczęcią „inspektor”, kolejnym podpisem nakreślonym pod treścią ugody potwierdziła również tożsamość osób składających podpisy pod zawartą umową. Skoro więc ugoda w sprawie restrukturyzacji zadłużenia z tytułu umowy o kredyt inwestycyjny nr (...) zawarta w dniu 19 kwietnia 2012 roku została podpisana przez osoby umocowane do działania w imieniu Baku (...) w B., to ugoda ta ma moc wiążącą.

Powyższe skutkowało utrzymaniem nakazu w mocy w zasadniczej części. Sąd pierwszej instancji uchylił jedynie nakaz w zakresie kosztów postępowania, mając na względzie to, że na mocy postanowienia wydanego przez tut. Sąd w dniu 06 września 2017 roku pozwani zostali zwolnieni od ponoszenia kosztów sądowych w całości. Ponadto uwzględniono, że dojdzie do zwrotu części opłaty od pozwu. W konsekwencji, kosztami sądowymi Sąd obciążył Skarb Państwa wyrzekając jak w punkcie I i II sentencji wyroku. Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu między stronami Sąd powołał art. 98 k.p.c. Do kosztów procesu zaliczono koszt zastępstwa procesowego w kwocie po 10.800 złotych, obliczonej na podstawie §2 pkt 7 w zw. z §3 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800 ze zm.) oraz opłatę skarbową do pełnomocnictwa w kwocie po 17 złotych.

Apelację od tego wyroku wniósł Zarządca Spółki (...) Spółki z o.o. w restrukturyzacji zaskarżając wyrok w całości, zarzucając naruszenie :

1. art. 96 k.c. w zw. z art. 98 k.c. w zw. 2 art. 104 k.c. poprzez brak zastosowania albowiem Bank (...) w B. nie uzyskał od Banku(...) w P. pełnomocnictwa do wypowiedzenia ugody nr (...) z dnia 19 kwietnia 2012 r. zgodnie z treścią Umowy Konsorcjum Bankowego z dnia 29 kwietnia 2010 r. nr (...) oraz Umowy o kredyt inwestycyjny z dnia 30 kwietnia 2010 r. tj w zakresie materialnoprawnego oświadczenia woli w zakresie wypowiedzenia ugody ” /a nie kredytu/, a w konsekwencji oświadczenie o wypowiedzeniu ugody w zakresie Banku (...) w P. jest nieważne i nie powstało wymagalne roszczenie Banki (...) w P.. '

2. §9 ust. 4 Ugody w zw. z art. 6 k.c. poprzez błędne zastosowanie i nie dokonanie uchylecia nakazu zapłaty w tymże zakresie wraz z oddaleniem żądania, albowiem w przypadku wypowiedzenia warunków ugody należne mogą być odsetki wg stawki zadłużenia przeterminowanego obowiązującego aktualnie w Banku ((...) w P.), a powodowie nie udowodnili, że jest to czterokrotność stopy lombardowej (lecz wartość nie wyższa niż odsetki maksymalne za opóźnienie).

3. art. 96 k.c. w zw. 2 art. 98 k.c. w zw. z art. 104 k.c. poprzez brak zastosowania, albowiem roszczenie banku (...) w B. jest bezzasadne z uwagi na brak należytego umocowania banku(...) w B. w dniu 19 kwietnia 2012 r. W treści ugody podpisał prezes zarządu oraz osoba używająca pieczęci „Inspektor”, a nie pełnomocnik, co powoduje brak należytego umocowania zgodnie z art. 14 Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających. W konsekwencji Bank(...) w B. nie był uprawniony do wypowiedzenia ugody z dnia 19 kwietnia 2012 r., która nie została zawarta.

4. Art. 98 §3 k.p.c. w zw. z art. 102 k.p.c. w zw. z art. 109 § 2 k.p.c. poprzez brak zastosowania i obciążenie Pozwanego kosztami zastępstwa adwokackiego w związku z ograniczonym działaniem pełnomocnika powodów do udziału w rozprawie mając na uwadze osobiste działanie powodów w zakresie złożenia pozwu i brak nakładu pełnomocnika powodów oraz podjęte przez pełnomocnika czynności ograniczające się do udziału w jednej rozprawie na której nie podnoszono merytorycznych zarzutów innych aniżeli wskazanych w treści pozwu.

Strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym dnia 18 kwietnia 2017 r. do sygn. akt: (...) i oddalenie powództwa. ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji i o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, wnosząc o dopuszczenie dowodów z uchwały nr(...) Zarządu banku (...) w B. z dnia 15 kwietnia 2009r. w sprawie oprocentowania kredytu w Banku (...) w B. i wydruku ze strony NBP dotyczących podstawowych stóp procentowych NBP w latach 1998r. -2015r. na okoliczność, że naliczone odsetki według stawki dla zadłużenia przeterminowanego to odsetki w wysokości czterokrotności stopy lombardowej. Potrzebę przeprowadzenia tych dowodów wynikało z brakiem wcześniejszych zarzutów odnoszących się do wysokości oprocentowania .

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny uznał za własne ustalenia Sądu Okręgowego i zważył co następuje:

Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił materiał dowodowy i poczynił odpowiednie ustalenia faktyczne w oparciu o dokumenty przedłożone w sprawie. Sąd drugiej instancji w pełni też podziela dokonaną przez Sąd pierwszej instancji ocenę skutków ugody i niezasadność zarzutów strony pozwanej dotyczących zarówno ważności czynności stanowiących źródło zobowiązania jak i skuteczności czynności związanych z postawieniem kwoty zadłużenia kredytowego w stan wymagalności.

Zawarty w apelacji zarzut naruszenia art. 14 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz.U.2000.119.1252 ze zm.), podniesiony w związku z zarzutem braku umocowania osoby podpisanej na ugodzie z dnia 19 kwietnia 2012r., jest oczywiście nieadekwatny albowiem kwestie reprezentacji regulował art. 13 tej ustawy. Nie doszło do naruszenia tego przepisu przy zawieraniu ugody albowiem ugodę tę ze strony Banku(...) w B. zawierali Prezes Zarządu L. P. oraz Pełnomocnik B. Z.(k168, k.170). Jak słusznie zauważył Sąd pierwszej instancji B. Z. jest ujawniona w KRS pod numerem rejestru (...) jako pełnomocnik Banku

(...) w B. do podpisywania umów kredytowych i pożyczek pieniężnych wraz z członkiem zarządu lub pełnomocnikiem. Jeżeli w ramach umocowania mieści się upoważnienie do udzielenia kredytu, a więc także do określania warunków i terminów spłaty, to zgodnie z zasadą wykładni a maiori ad minus mieści się w tym upoważnienie do restrukturyzacji zadłużenia, które stanowi przeciwieństwo zmian określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu.

Nie jest także zasadny zarzut braku umocowania przy wypowiedzeniu ugody z dnia 12 kwietnia 2012r. Słusznie strona pozwana odwołuje się do treści §2, §4 i §16 umowy Konsorcjum (k(k.9 i11), z których jednoznacznie wynika upoważnienie banku inicjującego zarówno do wypowiedzenia Kredytu jak i do innych niezbędnych czynności zależnych od potrzeby i aktualnej sytuacji kredytobiorcy w celu zapewnienia ochrony interesu Banku(...) w P. jako wierzyciela. Tylko więc na marginesie można zauważyć, że nawet przy przyjęciu braku umocowania, jednoznacznym potwierdzeniem dokonanej przez Bank (...) w B. czynności wypowiedzenia ugody z dnia 19 kwietnia 2012r. (k28) przez Bank (...) były: zawiadomienia o wypełnieniu weksla z dnia 24 listopada 2016. (k.46) oraz treść pełnomocnictwa procesowego z dnia 31 sierpnia 2016r. (k27), z których jednoznacznie wynika potwierdzenie woli wykonania egzekucji roszczeń także wynikających z ugody nr (...) co w sposób dorozumiany potwierdza czynność wypowiedzenia. Forma taka byłaby wystarczająca, skoro przepisy o formie pełnomocnictwa i formie wypowiedzenia nie określają tu wymogu formy pisemnej lub szczególnej pod rygorem nieważności.

Niezależnie od tego trzeba zwrócić uwagę, że obie strony ugody zawarły wprost w tej ugodzie (w §9) prawo banku (...)w B. do wypowiedzenia ugody(k-18), co stawiało cały kredyt w stan natychmiastowej wykonalności. Zarzut więc naruszenia 96 k.c., 98 k.c. i 104 k.c. jest oczywiście bezzasadny.

Nie jest także zasadny zarzut naruszenia § 9 ust. 4 ugody w związku z art. 6 k.c. W nakazie zapłaty zasądono odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy lombardowej. Zgodnie z §9 ust. 4 ugody w przypadku niespłacenia zadłużenia po upływie okresu wypowiedzenia dłużnik zobowiązany jest do zapłaty odsetek umownych według stawki dla zadłużenia przeterminowanego. Uchwała nr (...) Zarządu banku (...) w B. z dnia 15 kwietnia 2009r. (k.285) określa, że oprocentowanie kredytu przeterminowanego wynosi 4-krotność stopy lombardowej. Odsetki te obecnie wynoszą 10% tj. 4x2,55 (Dz.Urz.NBP.2015.2), co nie przekracza odsetek maksymalnych o jakich mowa w art. 359⁽²⁾§1k.c. Dodatkowo ograniczenie do wysokości odsetek maksymalnych zostało zawarte w nakazie zapłaty. Przedłożenie odpisu uchwały nr(...)nie stanowiło dowodu spóźnionego albowiem kwestia wysokości odsetek nie była podnoszona w zarzutach od nakazu zapłaty. Tu można dodatkowo zwrócić uwagę, że brak tego dowodu nie mógł prowadzić do niewykazania wysokości odsetek i oddalenia powództwa w tej części, skoro przedłożona została umowa kredytowa, a ta określała wprost wysokość oprocentowania przeterminowanego. W umowie kredytowej odsetki te w § 13 określono na 20%, co odpowiadało ówczesnemu oprocentowaniu według stopy kredytu lombardowego (Dz.Urz.NBP.2009.21.25). Dopuszczalne jest zaś orzeczenie o odsetkach za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas opóźnienia po wydaniu wyroku zasądzającego to świadczenie, także wówczas, gdy wysokość odsetek została określona na podstawie stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2014 r. III CZP 53/14 Biul. SN 2014 nr 9).

Niezasadnie strona pozwana kwestionuje wysokość kosztów, skoro koszty te nie przekraczają kosztów taryfowych określonych w §2 pkt 7 w zw. z § 3.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015r. poz. 1800 ze zm.), a czynności pełnomocnika strony powodowej były podejmowane także po wniesieniu zarzutów i miały one charakter celowy. Pełnomocnik powodów dochodzących oddzielnie przypadających im wierzytelności zgodnie z repartycją wynikającą z udziału w konsorcjum, miał prawo żądać zwrotu kosztów na rzecz każdego z powodów, a koszty te zgodnie z art. 105 k.p.c. powinni ponieść solidarnie wszyscy współuczestnicy sporu po stronie pozwanej, odpowiadający za dług solidarnie.

Mając powyższe na uwadze, apelację jako niezasadną oddalono na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c. przy zastosowaniu § 2pkt 7 i §10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015r. poz. 1800 ze zm.).

SSA Sławomir Jamróg SSA Marek Boniecki SSO Wojciech Żukowski